

Lærervejledning

I alle danskforløb i fortælleid.dk er der mulighed for især at arbejde med

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Mange fortællinger kan stå alene og give eleverne en æstetisk oplevelse. En efterfølgende klassesamtale kan runde oplevelsen og forståelsen af.

I alle forløbene skal eleverne have en forforståelse for den tekst, de skal høre, de skal arbejde med teksten, og de skal reflektere over, hvad de har lært.

Forforståelsen gives ud fra en fællessamtale om billedark/introark. Eleverne kan evt. selv finde flere oplysninger.

Forløbene kan anvendes i uddrag eller i deres helhed, fx

- 2-4 lektioner (Indskoling)
- 2-6 lektioner (Mellemtrin)
- 2-8 lektioner (Udskoling)

På alle klassetrin skal eleverne arbejde med de 4 kompetenceområder og de tilhørende kompetencemål

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Færdigheds- og vidensområderne giver retning på arbejdet (obligatorisk), og færdigheds- og vidensmålene giver inspiration til arbejdet (vejledende).

Ofte består et undervisningsforløb af stof fra flere forskellige områder.

Da fortælleid.dk bygger på mundtlige fortællinger, vil det være naturligt at lægge fokus på netop dette område.

Hvad er det, den mundtlige fortælling kan?

Hvad kan eleverne lære af at arbejde med?

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Eleverne vil opleve fortællere, der med deres mundtlige fremstillinger, brug af kropssprog og stemme lægger deres forståelse og fortolkning ind i fortællingerne.

Det kan eleverne lade sig inspirere af, når de skal læse op, fortælle og fortolke.

Den lille havfrue

Udskoling (7.-9. klasse)

Målet med at høre og bearbejde *Den lille havfrue* af H.C. Andersen er at gå i dybden med et eventyr, som kan tolkes på mange forskellige måder. Eventyret udkom i 1837, efter at H.C. Andersen selv havde haft kærlighedssorger.

Målet er også at analysere illustrationerne til eventyret og skrive billedtekster til tegningerne.

Derefter skal de arbejde med personkarakteristikker ved at finde citater i det trykte eventyr, som fortæller, hvordan personen er. Den onde havheks siger fx

"Jeg ved nok, hvad du vil!" ... "det er dumt gjort af dig! alligevel skal du få din vilje, for den vil bringe dig i ulykke, min dejlige prinsesse."

Eleverne skal endvidere eksperimentere med slutningen på eventyret og give kreativt udtryk for hele eventyret.

I forhold til Fælles Mål vil det især være nedenstående, der kommer i spil.

Fremstilling (Fremstilling)

Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.

Fortolkning (Oplevelse og indlevelse, Undersøgelse, Fortolkning, Vurdering, Perspektivering)

Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.

Kommunikation (Dialog, Krop og drama)

Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.

MÅL

Du kan fortælle om H.C. Andersen.

Du ved, hvem Vilhelm Pedersen er.

Du kan fremstille et mindmap.

Du kan skrive billedtekster.

Du kan vurdere fortællerens kropssprog og stemme.

Du kan lave personbeskrivelser.

Du kan skrive en ny slutning til eventyret.

Du kan fortolke hele eventyret.

Du kan lave en tegneserie med de vigtigste scener fra kunsteventyret.

Tidsforbrug: 2-8 lektioner

Aktivitet

Til læreren	Elevaktivitet
Lad eleverne lave et mindmap over alt, hvad de kommer til at tænke på ved at høre ordet <i>havfrue</i> .	Mindmap Lav et mindmap over ordet <i>havfrue</i> .
Eleverne får en kort baggrundsviden om H.C. Andersen (1805-1875) Samtale om tekst og billeder.	Introark Samtale om introarket. Hvad kan I se? Hvad tror I eventyret handler om?
Under og efter 1. lytning tager eleverne noter til eventyret.	Tag noter til eventyret under fortællingen. Tal om handlingen i grupper.
Eleverne skal i grupper analysere introbillederne og derefter hver for sig skrive en fyldig billedtekst.	Billedtekster Analyser tegningerne på introarket og skriv en fyldig billedtekst.
Under og efter 2. lytning tager eleverne noter til at kunne udfylde arket Kropssprog og stemme.	Kropssprog og stemme Udfyld arket om kropssprog og stemme.
Eleverne læser Den lille havfrue	Læs eventyret <i>Den lille havfrue</i>
Eleverne skal finde citater i teksten, der karakteriserer de 4 personer. Citaterne skrives ind i skriftrullerne evt. suppleret med en tegning. Navnet på den, der har sagt det, sættes ind nederst på rullen. Citaterne kan også skrives på papirstykker, som sættes på en stor fællesplanche. Citaterne grupperes, så hver persons citater står samlet.	Personkarakteristik Skriv en personkarakteristik af <ul style="list-style-type: none"> • Den lille havfrue • Bedstemoren • Havheksen • Prinsen De 4 personkarakteristikker skal laves som citatmosaikker.
Slutningen på eventyret <i>Den lille havfrue</i> er der meget delte meninger om og mange bud på. Fortæl eleverne det og lad dem skrive DERES tolkning og derefter give et bud på en ny slutning.	Slutningen på Den lille havfrue Skriv DIN fortolkning af slutningen på eventyret. Skriv en ny slutning til eventyret.
Fortolk eventyret i en classesamtale. Inddrag både det fortalte og det trykte eventyr.	Klassesamtale om hele eventyret med fortolkning.
Eleverne kan slutte af med at lave en tegneserie, hvor de udvælger de vigtigste begivenheder i eventyret.	Tegneserie Omsæt fortællingen til en tegneserie, hvor du får de vigtigste begivenheder med.
Afsluttende refleksion.	Refleksion Udfyld refleksionsarket.

Inspirationssider:

Den lille havfrue

Eventyret med moderne retskrivning

https://www.andersenstories.com/da/andersen_fortaellinger/den_lille_havfrue

Den lille havfrue

Eventyret med gammel retskrivning gengivet fra Det kongelige bibliotek

<http://wayback-01.kb.dk/wayback/20101108104437/http://www2.kb.dk/elib/lit/dan/andersen/eventyr.dsl/hcaev008.htm>

Eksempel på citat med illustration til citatmosaik på en planche.

Illustration: Pixabay

Tekst: <https://faktalink.dk/titelliste/havf/havfrand>

"Det nyeste Eventyr:
"Den lille Havfrue"
vil De synes om; det
er ... det eneste af
mine Arbejder, som
har rørt mig selv,
idet jeg skrev det."

H.C. Andersen

Den lille havfrue

Mindmap

Lav et mindmap over ordet *havfrue*.

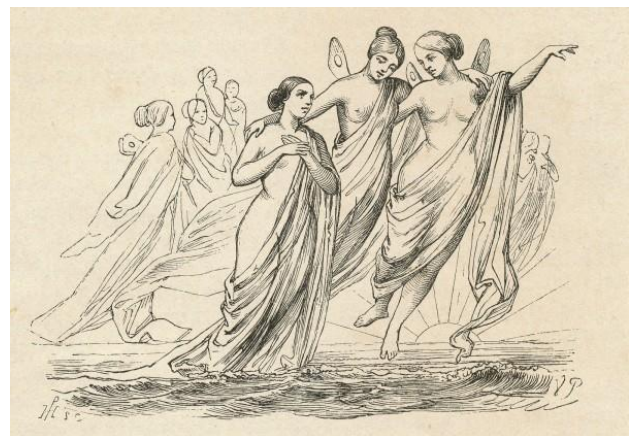
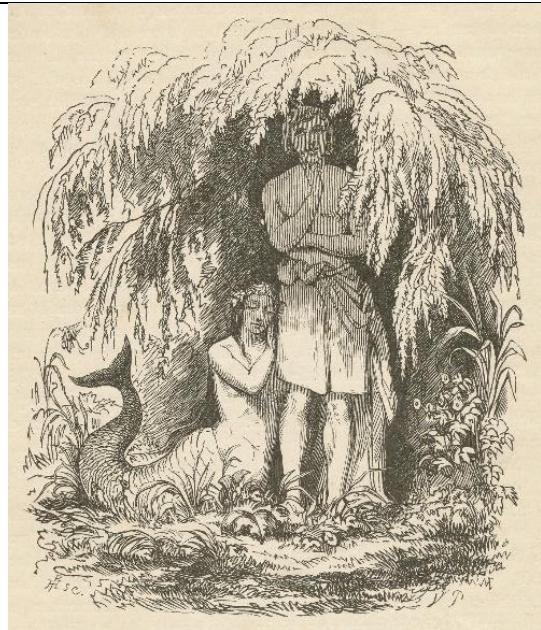

Den lille havfrue

Introark

Målet med at høre og bearbejde *Den lille havfrue* af H.C. Andersen er at gå i dybden med et eventyr, som kan tolkes på mange forskellige måder. H.C. Andersen var selv meget glad for dette eventyr.

Den lille havfrue er skrevet af H.C. Andersen, der levede fra 1805-1875.

Tegninger af Vilhelm Pedersen

Den lille havfrue

Billedtekster

Analyser tegningerne og skriv på baggrund af fortællingen, dine noter og jeres gruppesamtale en fyldig billedtekst til de 4 tegninger af Vilhelm Pedersen.

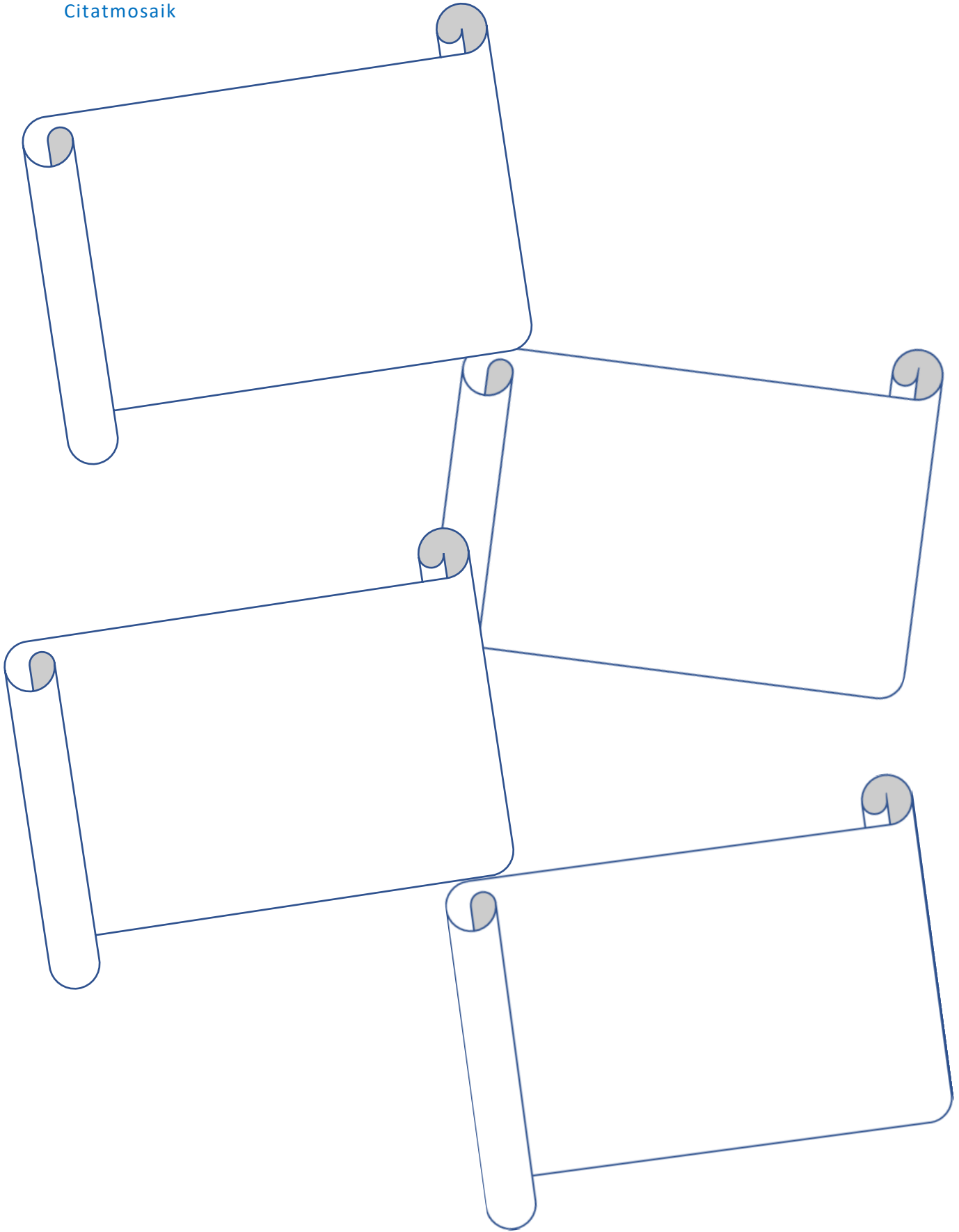
Fra 1847 og resten af sit liv illustrerede Vilhelm Pedersen (1820-1859) H.C. Andersens eventyr. Tegningerne blev omsat til træsnit.

Den lille havfrue

Citatmosaik

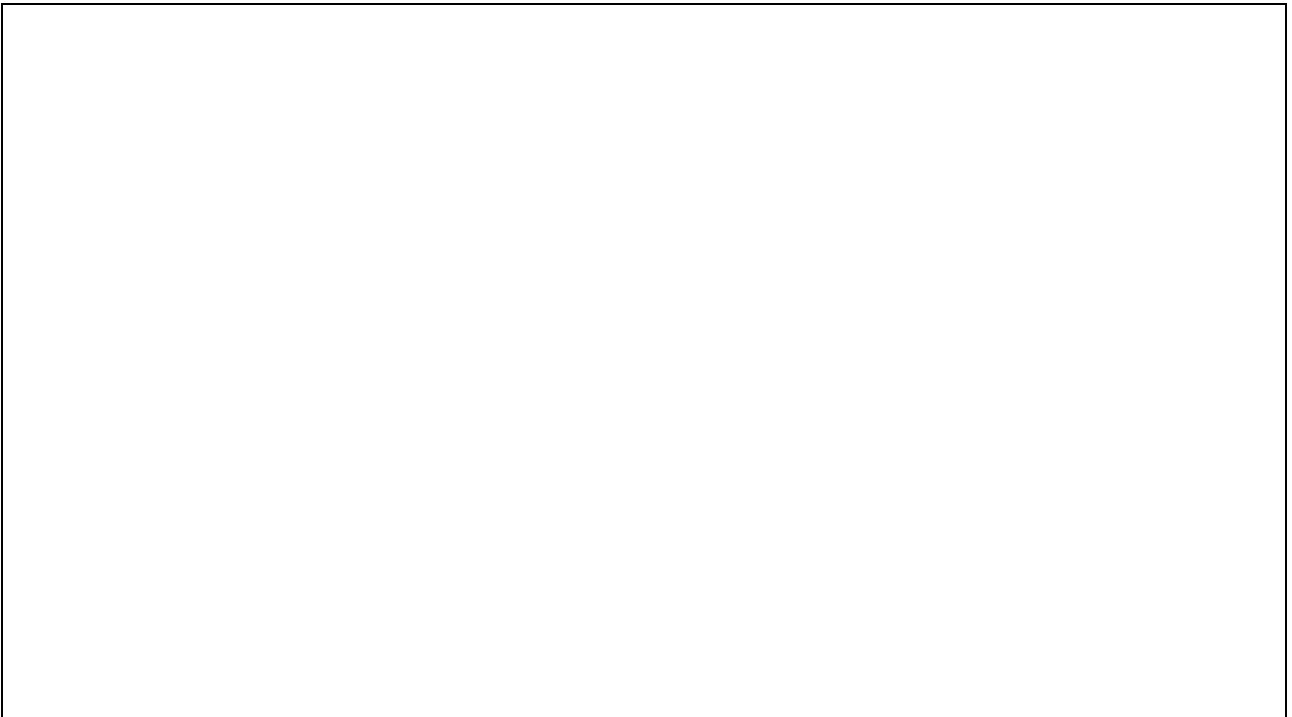
Den lille havfrue

Slutningen på *Den lille havfrue*

Skriv DIN fortolkning af slutningen på eventyret.

Skriv en ny slutning til eventyret.

Den lille havfrue

Tegneserie

Omsæt fortællingen til en tegneserie, hvor du får de vigtigste begivenheder med.

Den lille havfrue

Refleksion

Du har nu arbejdet med *Den lille havfrue*.

Målet med at høre og bearbejde *Den lille havfrue* af H.C. Andersen var at gå i dybden med et eventyr, som kan tolkes på mange forskellige måder. H.C. Andersen var selv meget glad for dette eventyr

Hvilken rolle har marmorfiguren og grædepilen i eventyret?	
Hvilke prøvelser går Den lille havfrue igennem?	
Hvad lægger de 5 ældste døtre mærke til ved mødet med livet over havoverfladen?	
Hvordan kan man som havfrue få en udødelig sjæl?	
Hvad synes du om eventyret på en skala fra 1-10, hvor 10 er det bedste? Begrund.	